

Necròpolis de Can Barra i Sant Pere dels Torrents

Sant Quirze del Vallès

Ubicació

Comarca:	Vallès Occidental
Lloc/Adreça:	Passeig de Can Barra
Emplaçament	Parcel·la ubicada entre el passeig de Can Barra, el carrer de la Solana dels Garrofers i el camí antic de Rubí.
Alçada:	153 metres

Coordenades:

Latitud:	41.52718
Longitud:	2.08295
UTM Est (X):	423492
UTM Nord (Y):	4597688

Classificació

Número de fitxa	08238 - 3
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Medieval Visigot
Segle	Segles VI – XIV
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	Les estructures arqueològiques documentades en la intervenció del 2003 estaven força ben conservades, però es desconeix l'estat i l'abast de la superfície no excavada.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BCIL
Observacions protecció:	El jaciment està inclòs al Catàleg de béns a protegir de Sant Quirze del Vallès de l'any 2022, on apareix catalogat com a BCIL (núm.J-23) i Àrea d'interès arqueològic (publicat al Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya DOGC nº 9192 amb data 27/06/2024). Es protegeix tot el conjunt.
Data aprovació:	dj., 27/06/2024 - 12:00

Número inventari	Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya:
Generalitat i altres inventaris	IPAPC-3248
Accés	Fàcil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Pública
Titular:	Ajuntament de Sant Quirze del Vallès
Fitxes associades:	
	Església Parroquial de Sant Quirze i Santa Julita
	Can Barra
Autoria de la fitxa	Laura Pinto Font. INSITU SL.
Data de registre de la fitxa:	dt., 24/12/2024 - 11:06

Descripció

Jaciment arqueològic ubicat en el que antigament es coneixia com el camp de Sant Pere, nom que té relació amb l'antiga i desapareguda església de Sant Pere dels Torrents. Consisteix en una necròpolis medieval de la qual se'n va poder excavar una part (dos mil metres quadrats) on es van recuperar onze enterraments individuals en fossa simple (7 adults i 4 subadults) corresponents a dos moments cronològics diferents.

La primera fase està constituïda per dues tombes antropomorfes, ambdues excavades en el substrat geològic, en forma de banyera i possiblement cobertes per lloses tot i que aquestes no s'han conservat. Inicialment es va proposar una datació de la segona meitat del segle X – finals del segle XII, que coincidiria amb les dates dels documents escrits en què apareix citada l'església de Sant Pere dels Torrents, però en altres jaciments aquesta tipologia s'ha associat a cronologies més antigues, almenys del segle VII.

La segona fase es caracteritza per nou fosses simples de planta oval o rectangular. Dues d'elles presentaven materials que permeten datar-les entre els segles XII - XIV: un "pecten iacobeus" o petxina de pelegrí i una olla reduïda gris-negra, típica producció vallesana dels segles XII - XIII. En algun cas aquests enterraments tallaven part de les tombes antropomorfes de la fase anterior.

També es va localitzar un fragment de mur que, per la seva tècnica constructiva, es va considerar altmedieval, però no es disposa de més informació del seu context o possible funció: podria correspondre tant a un element d'hàbitat com a una base de l'edifici més antic de l'església de Sant Pere.

Cal destacar que durant l'excavació es va documentar també un fragment de làmina de sílex associat als sepulcres de fossa i ceràmiques ibèriques i romanes. Aquest material és molt testimonial i va aparèixer descontextualitzat, entremig d'estrats posteriors i remoguts. Per aquest motiu aporta poca informació, però resulta interessant perquè testimonia una zona d'hàbitat (i potser també amb funció funerària) en aquest mateix lloc en èpoques més antigues.

Història

L'any 1966 Rafael Subirana va localitzar en aquest indret una estructura corresponent a una sepultura de lloses i tègula que conservava fragments d'ossos. Aleshores li atribuï una cronologia romana i ja apuntà l'existència d'una necròpolis a la zona, però durant les prospeccions per a la realització de la Carta Arqueològica l'any 1989 no es va localitzar cap resta arqueològica que pogués aportar més informació sobre

el jaciment.

L'any 2003, amb motiu de les obres d'adequació i de canalització de nous vials de la urbanització Sant Quirze Parc, es van excavar dues cubetes i una trinxera per a netejar camions en un extrem de la futura ampliació, en terrenys fora del projecte original. Aquests retalls al subsol van deixar al descobert estructures, materials i restes humanes. A més, en una zona on es va rebaixar el terreny per a construir una rampa d'accés de camions i vehicles es van localitzar restes d'una estructura constructiva, diversos enterraments i restes d'ossos seccionats. Aquestes troballes van motivar una intervenció arqueològica d'urgència que va permetre documentar la necròpolis de Can Barra i Sant Pere dels Torrents.

Avui desapareguda, l'església de Sant Pere dels Torrents fou una església romànica sufragània de la de Sant Quirze, al servei d'unes quantes masies del seu voltant. En la mateixa acta de consagració de la parròquia de Sant Quirze, l'any 1050, trobem la primera menció d'aquesta església, i en un document de l'any 1120 hi ha una nova referència a l'església quan es confirmen els privilegis i propietats del monestir de Sant Cugat, entre ells "eclesias de Sancti Quirci et Sancti Petri de Torrentibus". Fins l'any 1612 es parla de "les rendes del benefici de Sant Pere dels Torrents", fet que indicaria que l'església seguia en peu. No obstant això, a finals del mateix segle XVII els parroquians van sol·licitar utilitzar les pedres de Sant Pere, aleshores ja en desús i enrunada, per poder ampliar l'església parroquial de Sant Quirze que havia quedat petita a causa del creixement de la població; l'any 1698 el bisbe ho va autoritzar. Avui en dia l'únic que queda de Sant Pere dels Torrents és el nom que es dona a l'indret on estava situada: el camp de Sant Pere.

Bibliografia

CASADO, Irina (2001). *Sant Quirze del Vallès*. Cossetània Edicions.

DDAA (1997) *Un passeig per la història de Sant Quirze del Vallès*. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

DDAA (2024) *Catàleg de béns a protegir. Pla d'ordenació urbanística municipal de Sant Quirze del Vallès*. Ajuntament de Sant Quirze del Vallès.

GONZÁLEZ, J. (2003). *Memòria de la intervenció arqueològica d'urgència a Can Barra (Sant Quirze del Vallès, Vallès Occidental)*. Mem. núm. 5191.

Enllaços d'interès:

[Inventari del Patrimoni Arqueològic i Paleontològic de Catalunya](#)

